

یادداشت

زنان، قربانیان اصلی کرونا

زنت بادی

نویسنده و فعال فرهنگی

کرونا، اتفاق تلخی بود که زندگی همه ما را درگیر کرد اما حالا که در سیاه‌ترین روزها به‌سر می‌بریم و من هم مثل بسیاری از افراد دیگر در اتاقی تنها قرنطینه‌شده‌ام،پیش از هر کسی به زنان و مادران بیمار فکر می‌کنم که کرونا زندگی‌شان را سخت‌تر کرده است. زنان تنهایی که از خانواده‌هایشان دور هستند و کسی را ندارند که از آنها مراقبت کند و یا کودکان‌شان را به آنها بسپارند و مجبور نشوند فرزندان کوچکشان را با خود به بیمارستان‌های آلوده ببرند، زنان کم‌درآمدی که سرپرست خانواده هستند و مخارج زندگی را خودشان می‌پردازند و حالا هزینه‌های سنگین درمان کرونا نیز به آنها تحمیل می‌شود، زنان کارگر و نوظلّتی پرستار و راننده و فروشنده و کشاورز که امکان برخورداری از مرخصی‌های باحقوق یا دور کاری در منزل را ندارند و به‌خاطر بیماری‌شان با خطر از دست دادن کارشان مواجه می‌شوند، زنان خانه‌داری که بیمارند و در قرنطینه‌اند اما باید حواس‌شان به غذا و نظافت و درس و بهانه‌گیری و دل‌تنگی بچه‌ها باشد، زنان مسنی که فرزندانشان در کنارشان نیستند و خودشان باید به‌تنهایی و با کمک واکرها و معاصا با برگه‌های سی‌تی اسکن ریه‌هایشان در بیمارستان‌ها سسرگردان شوند، زنان روستایی که به امکانات درمانی دسترسی ندارند و برای رفت‌وآمد به شهرهای اطراف‌شان با هزار مشکل مواجهند و خیلی‌های دیگر. بنابراین وقتی از کرونا و تبعات آن برای زنان حرف می‌زنیم، باید بدانیم وضعیت زن مستقل تحصیلکرده طبقه مرفه یا متوسط در کنار هشتگ زدن برای مرگ سلبریتی‌ها که آن هم غم‌انگیز است، از هزار زن گمنامی نیز سخن بگوییم که کرونا بیماری آنها را از همان زندگی سخت اما عادی‌شان محروم کرده است. هر چند روی مساله واکسیناسیون به عنوان مطالبه عمومی باید تأکید شود اما با عملکرد کنونی دولت جای امیدی برای آن وضعیت فعلی نیست و شاید بهتر باشد دنبال راه‌حل‌های کوچک‌تر اما ممکن تر کار شود و دولت وظیفه خود بداند که خدمات اقتصادی و درمانی و حمایتی به اقشار آسیب‌پذیر مخصوصا زنان تنها و خودسرپرست و کم‌درآمد ارائه دهد. علاوه بر دولت، هر کدام از ما نیز می‌توانیم به سهم خود باری از شانه زنان اطراف‌مان برداریم، حتی اگر به اندازه ماده کردن یزدان ننگه‌ریز آن کودکان باشد. حالا که مردم ایران در معرض کرونا با انواع محرومیت‌ها مواجهند و سیاستمداران سرشان به کارهای مهم‌تری از حفظ جان مردم گرم است، خودمان باید پناه هم باشیم.

رو خط

بازگشت آمریکا به نقش سابق خود؛

استراتژی بزرگی که نیاز به هم‌پیمانان دارد

المیادین نوشت: رئیس‌جمهور آمریکا در نشست منویخ که در فوریه گذشته برگزار شد، اعلام کرد که «آمریکا بازگشت» و این عبارت را سه بار تکرار نمود تا به هم‌پیمانان اروپایی‌اش تأکید کند که ایالات متحده به سمت آنها باز خواهد گشت و به این ترتیب، زمینه بازگرداندن هیمنه آمریکا بر جهان را مهیا نماید. در ادامه این مطلب آمده است: شکی نیست که بایدن طی مدتی کوتاه توانست سیاست ایالات متحده را به همان سیاست سنتی‌اش قبل از ورود ترامپ به کاخ سفید بازگرداند، به این شکل که به توافق پاریس و سازمان بهداشت جهانی بازگشت، تصمیم ترامپ برای خروج نیروهای آمریکایی از آلمان را به حالت تعلیق درآورد و به میز مذاکرات بازگشت تا توافق هسته‌ای ایران را احیا کند، همانطور که نتایج تحقیقات در مورد ترور خاشقچی را افشا کرد و از عزم جدی‌اش برای پایان دادن به دخالت نظامی در یمن، سخن گفت. به این ترتیب، بایدن واشنگتن را به سیاست قبلی خود بازگرداند و از حقوق بشر و حمایت از معارضان به‌عنوان بهانه‌ای برای دخالت در مسائل دولت‌های دیگر یا حتی اعمال تحریم علیه مخالفن سیاست آمریکا استفاده کرد. با وجود اقداماتی که دولت بایدن، در مورد خرابکاری‌های ترامپ و دولتش در خارج از آمریکا انجام داد، به نظر می‌رسد اروپایی‌ها دیگر نمی‌توانند فرمانبردار ایالات متحده باشند، چراکه معتقدند آمریکا در طول چهار سال ریاست جمهوری ترامپ، تغییرات زیادی کرده است. اظهاراسران اروپایی‌هایی به سخنرانی بایدن در نشست منویخ نشان نداده و بیشتر با افکار عمومی مردم اروپا در مورد ایالات متحده هم‌نواپی می‌کنند. این موضوع دلایل متعددی دارد، در نظرسنجی که شورای اروپایی روابط خارجی انجام داد، مشخص شد که اغلب اروپایی‌ها ایالات متحده را از نظر سیاسی فروپاشیده می‌دانند و معتقدند چین می‌تواند به زودی بعنوان یک قدرت جهانی جای آمریکا را بگیرد. علاوه بر این، اغلب مردم اروپا از دولت‌های ترامپ و دولتش در خارج از آمریکا ناامید، با ۶۰ درصد حاضران در نظرسنجی اعلام کردند که اروپایی‌ها نمی‌توانند برای دفاع از خود بر ایالات متحده تکیه کنند. مساله جالب توجه آنکه ۷۴ درصد از بریتانیایی‌ها حاضر در نظر سنجی، چنین عقیده‌ای دارند.

◀ **بی‌طرفی در جنگ ایالات متحده با چین**

بایدن دولت‌های اروپایی را به پیوستن به ایالات متحده برای تشکیل جبهه متحدی علیه چین دعوت کرد. کمیساریای اروپا در دسامبر ۲۰۲۰ توافق قرارگیر سرمایه‌گذاری مشترک بین جمهوری خلق چین و اتحادیه اروپا که مورد تصویب سران شورای اتحادیه اروپا قرار گرفته را اعلام کرد و گفت که این‌ توافق منظور تأیید پارلمان اروپست، اما آمریکا با فشارهای زیادی خواستار تأیید نشدن این توافق در پارلمان اروپست. اما پارلمان اروپا عملا دیه‌گاه مردم و موضع آن‌ها در مورد انتلاف‌های ژئولیتیک بین دو طرف ناتو را منعکس نمی‌کند، همچنانکه که نظرسنجی مذکور مشخص کرده که اروپای امروز، آرزوی بازگشت به جهان ژئوپلتیکی که در آن غرب با چین و هم‌پیمانان آن مقابله می‌کرد را ندارد. این نتایج با نظرسنجی اروپایی که در سال ۲۰۱۹ انجام شد، تلافی دارد، چراکه نشان داد اکثر مردم کشورهای اروپایی روی تصمیم می‌دهند در هر گونه درگیری بین ایالات متحده و چین و روسیه بی‌طرف بمانند. این دیدگاه در دانمارک و لهستان هم حاکم است، دو کشوری که به طور کلی، مایل به ایستادن کنار ایالات متحده هستند. به طور خلاصه، به نظر می‌رسد رویای آمریکا برای بازگشت سیطره‌اش بر جهان، موانع زیادی در برابر خود دارد که مهمترینش، نبود اعتماد بین دو لبه ناتو است و عامل آن، سیاست‌های پوپولیستی و افراطی ترامپ و دشمن دانستن اتحادیه اروپاست.

اردشیر نوریان عضو کمیسیون سیاست خارجی مجلس دهم

در گفت‌وگو با «آرمان ملی»:

برجام را حربه انتخاباتی نکنید

◀ وادار کردن دولت به ترک مذاکره بر خلاف منافع ملی است

◀ برجام نه فاجعه است و نه معجزه

آرمان ملی – **علیرضا پور حسین**: هیات دیپلماتیک ایران در جریان گفت و گوهای روز پنجشنبه توافق هسته‌ای به کشورهای اروپایی،وظایف خود برای اعمال تحریم‌های به اصطلاح حقوق بشری و نادیده گرفتن حمله تروپرستی به سایت هسته‌ای ایران را یادآور شد. در همین راستا معادن سیاسی وزارت خارجه عنوان کرد که تحریم‌های اخیر اتحادیه اروپا به منظور تضعیف گفت و گوها در مورد برنامه جامع اقدام مشترک و توافق کلی است و اروپایی‌ها نه تنها اقدام مهم خرابکارانه را نادیده گرفتند بلکه آنها سرگرم اعمال تحریم‌های جدید علیه ایران بودند و این کاملا غیرقابل قبول است.عراقچی اظهار کرد که ما به آنها در جلسه روز پنجشنبه گفتیم که حتی تحریم‌های حقوق بشری شما که دو روز پیش اعمال شد را به عنوان تحریم‌های مرتبط با توافق هسته‌ای در نظر می‌گیریم، زیرا دقیقاً در اواسط مذاکرات وین شما تصمیم گرفتید که تحریم‌هایی را وضع کنید و این قطعا به معنای تضعیف مذاکرات فعلی و تضعیف برجام است. عراقچی با اشاره به تحریم‌های جدید گفت این یک عملکرد غیر قابل قبول اتحادیه اروپا است. پس از این نشست آنچه که رسانه‌ها بازتاب داده‌اند این است که شرکت کنندگان در جلسه روز پنجشنبه کمیسیون مشترک برجام تبادل نظرات بسیار سختی داشتند، اما همه آنها توافق کردند که پیش روند، اگر چه هنوز اختلافاتی وجود دارد اما به نظر می‌رسد منافع مشترکی وجود دارد که طرفین را به جلو سوق می‌دهد. شاید در این مسیر آن چیزی که بیش از همه برای ایران می‌تواند دارای اهمیت باشد، جلوگیری از طولانی‌شدن مذاکرات است. در راستای بررسی این مساله «آرمان ملی» گفت و گویی با اردشیر نوریان، عضو کمیسیون سیاست خارجی مجلس دهم داشته است که در ادامه می‌خوانید.

◀ **بزرگ‌ترین مقوله‌های کل ایران را در مذاکرات پیش رو در وین تهدید می‌کنند چه مواردی است؟**

مذاکرات پیرامون برجام در وین باید با ملاحظاتی مورد بررسی قرار گیرد. امروز آن چیزی که باید اولویت ما در این گفت و گوها باشد این است که در داخل کشور، این مذاکرات را در راستای منافع ملی و رفع تحریم‌ها که امروز به عنوان هدف کشور ترسیم شده است تلقی کرده و نباید این مذاکرات را دستمایه بازی‌های سیاسی داخلی کرد و از آنها به ضرر و یا به نفع یک جناح استفاده کرد. باید مذاکرات را با دید ملی پیش ببریم تا ضربه‌ای به کشور وارد نشود. این یک معضل است و امروز در عرصه داخلی و در کشور با این مشکل رو به رو هستیم. برای ایامی قرار گرفته‌ایم که به انتخابات ریاست جمهوری نزدیک می‌شویم و کاندیدهای مختلف از جریان‌های مختلف پا به این عرصه گذاشته که هر کدام نگاه‌های متفاوتی به موضوع برجام دارند و برای جلب نظر مردم احتمالا تفسیری و یا صحبت‌هایی از جنبه‌های مختلف برجام را مطرح می‌کنند که با نگاه پوپولیستی به رای مردم نزدیک‌تر شوند. این مساله خلاف مصالح ملی است و به ضرر کشور است و آسبیبی بزرگ به ایران وارد می‌کند.

◀ **حدود ۶ سال از توافق اولیه برجام می‌گذرد و امروز در ایامی قرار گرفته‌ایم که باید در این احتمال وجود دارد که برجام احیا شود، اساسا این توافق را به نفع کشور می‌دانید؟**

برجام بر خلاف تصور گروه موافق و مخالف آن که بعضا دچار افراط و تفریط در این خصوص می‌شوند، نه فاجعه است و نه معجزه و این را بارها در مجلس دهم گفته‌ام. ما باید از افراط و تفریط در خصوص برجام دوری کنیم. برجام فاجعه نیست و برخلاف نظر مخالفین آن که عنوان می‌شود ایران با این توافق استقلال، آرمان‌ها و عزت خود را از دست داده است، چنین اتفاقی نیفتاده است. باید توجه داشت که برجام معجزه هم نیست و قرار نیست با این توافق تمام مسائل کوچک و بزرگ کشور حل شود. ما مسائل دیگری نیز داریم که شاید اصلا ارتباطی با سیاست خارجی و یا برجام نداشته باشد و باید آنها از مسیرهای دیگری حل و فصل شود. بنابراین هر گونه نگاه افراطی و تفریطی به برجام اشتباه است و ما را دچار اشتباه محاسباتی

ادامه از صفحه ۲

◀ **روی یخ نازک حرکت می‌کنند**

با این حال ایران تنها طرف نگران در مذاکرات نبود و روز گذشته الکساندر، شالنبرگ وزیر خارجه اتریش، با تأکید بر اینکه باید تا ماه «مه» به توافقی دست یافت، در گفت‌وگویی تصریح کرد: «پنج‌رهه برای به نتیجه رسیدن مذاکرات بسیار کوچک‌است» فشار بر روی دو طرف بسیار زیاد است. آنها می‌دانند که دارند بر روی یخی نازک حرکت می‌کنند و ساعت با صدای بلند و قابل توجهی در حال تیک تاک کردن است. بر حسب لزوم خوش‌بین

هستیم و هر چیزی به جز نتیجه مثبت این مذاکرات فاجعه‌بار است. «شاید منظور از فاجعه آن باشد که در صورت عدم توافق روابط جنگ سردگونه ایران و آمریکا به شکل خصمانه‌تری ادامه پیدا کند و امنیت هر دو کشور با خطر روبه‌رو خواهد شد.

تلاش آمریکا برای احیای برجام

در ادامه تحولات در سطح بین‌المللی و سیاست خارجی، میخائیل اولیانوف نماینده ویژه روسیه در سازمان‌های بین‌المللی

◀ **در مذاکرات پیش رو ایران باید با چه سیاستی وارد عمل شده و چه اهدافی را برای خود ترسیم کند؟**

برای شرایط فعلی و امروز کشور ما هزینه‌های بسیار زیادی داده‌ایم و برای اینکه کشور امروز در یک ثبات باشد هزاران نفر شهید شده‌اند و با این وجود باید بپذیریم که برای حیات در جامعه بین‌الملل در شرایط فعلی باید نسبت به کاهش تنش‌ها و هزینه تراشی‌های بی‌مورد برای کشور گام برداریم. ما باید این مسیر را انتخاب کنیم و در این مسیر پیش روییم. برجام نقطه آغاز این مسیر است و می‌تواند کمک زیادی به کشور در این عرصه کند. ما این مسیر را شروع کرده‌ایم و باید یک تعامل منطقی و مبتنی بر درایت و حکمت را در دستور کار قرار داده و موضوعات خود را به نحوی پیش ببریم که در ذات خود هم منافع ملی و هم امنیت ملی ایران می‌خواهند امتیازات بیشتری کسب کنند. اصلیمان زیرمجموعه آنها تعریف شود و هم این موارد محفوظ ماند و هم ما ناگزیر نباشیم برای اداره کشور هزینه غیر ضروری بپردازیم. این مسیر منطقی امروز در دستور کار است و شروع شده و در مقطعی نیز به نتیجه رسید اما به علت تغییرات در ساختار قدرت در آمریکا و یک رئیس‌جمهور افراطی در راستا قدرت این کشور قرار گرفت، آنها از برجام خارج شدند و اتفاقات ناخوشایندی رخ داد. با چنین اوصافی و یا توجه به اینکه در اواخر دولت دوازدهم قرار گرفته‌ایم، باید گفت که دولت تمام انرژی خود را صرف این کرد تا این مسیر منطقی را طی کند، مواجهه شده‌ایم یا یک بازی پیچیده بین‌المللی که ملی آن کشورهاست و اروپایی بدعهدی کرده‌اند و روح و نفس برجام را نقض کرده‌اند و از آن خارج شده‌اند و یک دنیای ملامط مبتنی بر قدرتی که همه کشورها به فکر منافع خود هستند و می‌خواهند جایگاه خود را ارتقا دهند و می‌خواهند امتیازات بیشتری کسب کنند.

در چنین جهانی بود که آمریکا برجام را نقض کرد و بدعهدی کرد. در این جهان به گونه‌ای باید رفتار کنیم که تضییع شدن حق ایران و مظلومیت ایران به خوبی به افکار عمومی جهان نشان داده شود تا متوجه شوند که کدام طرف در این عرصه مقصر هستند. ایران باید در این ایام به گونه‌ای رفتار کند که بهانه به دست دشمنان خود ندهیم. باید به گونه‌ای رفتار کنیم که کانون‌های قدرت از ایران در معادلات خود به صورت ابزاری و غیرمنطقی استفاده نکنند. منافع کشور باید در اولویت ما قرار گیرد. باید به جهان ثابت کنیم که دنبال انرژی صلح آمیز هسته‌ای هستیم و هدف ما علمی است. این اقدام هم به جایگاه کشور کمک می‌کند و هم روحیه ملی را تقویت می‌کند و هم جایگاه ایران را ارتقا می‌دهد و هم عزت کشور را حفظ می‌کند.

◀ **در راستای تحقق منافع ملی و اصولی که ذکر کردید در وین باید با چه روشی پیش رفت؟**

امروز ما در وین با شش کشور مواجه هستیم که یکی از این کشورها ایالات متحده است که تخلف کرده و برجام را نقض کرده و از آن خارج شده است. امروز با توجه به مواضع منطقی ایران دیگر به طرف‌های مقابل نمی‌تواند اعتماد کند زیرا آنها این توافق را برهم زده‌اند و در ابتدا آنها به بدهی خود عمل نکرده‌اند. ایران نباید به گونه‌ای رفتار کند که صورت محق کشورمان که در این سال‌ها قربانی فشار اقتصادی و تروریسم و جنگ بوده است، از دست رود و جای شاکي و متشاکي عوض شود. در وین باید مدبرانه عمل کرد اما نه به گونه‌ای که موضع حق ما از دست رود. ایالات متحده و اتفاقاتی که در آن در این روزها رقم می‌خورد را نباید نادیده گرفت. امروز در این کشور هم افرادی حضور دارند که تأکید دارند این کشور باید به برجام بازگردد و هم افرادی حضور دارند که به شدت مخالف برجام هستند و در مسیر احیای آن موانعی ایجاد می‌کنند. کانون‌های قدرت دیگری در ایالات متحده وجود دارد که فارغ از جناح‌های این کشور است که امروز مخالف برجام هستند و مهم‌ترین آنها لابی صهیونیستی است. از سوی دیگر کشورهای عربی منطقه نیز با توجه به اهرم‌های اقتصادی که در دست دارند در حال وارد کردن فشار به دولت بایدن هستند تا برجام را احیا نکنند.

◀ **«آرمان ملی» از روند مذاکرات وین گزارش می‌کند:**

مذاکره روی گسل

واقع در وین، روز پنج‌شنبه در توثیتی نوشت: «برای اولین بار روسای هیات‌های کشورهای عضو برجام (بدون حضور ایران) با رئیس هیات آمریکایی در نشستی غیررسمی در وین دیدار کردند و گفت‌وگویی در خصوص تلاش‌های مداوم جهت احیای توافق هسته‌ای داشته باشند.» همچنین روز گذشته مجله خبری فارین پالیسی مدعی شد که رابرت مالی، نماینده ویژه آمریکا در امور ایران و رئیس هیات مذاکره‌کننده واشنگتن در وین در حال آغاز طرحی نقشه‌ای برای احیای برجام است. به گفته منابع نزدیک به مذاکره‌کنندگان اروپایی و آمریکایی راب مالی قصد دارد پیشنهاد رفع تحریم‌ها را به ایران ارائه دهد؛ آقدری که ایران حاضر باشد به توافق بازگردد اما نه آقدری که بایدن را هدف تندروهای آمریکایی از جمله برخی از اعضای حزب دموکرات که مخالف هرگونه اجماعی با ایران هستند، قرار دهد.

◀ **گلا به مذاکراتی تا تبلیغ انتخاباتی**

گرد دیگری که باید در روند مذاکرات مورد بررسی قرار بگیرد، مشکلات جناح‌های داخلی با نزدیک شدن به برجام است.

شنبه

۲۸ • ۰۱ • ۱۴۰۰

۰۴ رمضان ۱۴۴۲ / ۱۷ آوریل ۲۰۲۱

سال چهارم

شماره ۹۸۸

گزارش

آیت‌ا...سیدحسن خمینی پس از تصمیم قطعی عدم کاندیداتوری:

«حکومت افراطی و یکدست»

به نتیجه نمی‌رسد

ادامه از صفحه ۲

◀ **باید «مردم» انتخاب کنند**

یادگار امام گفت: توجه کنید که امثال ما اگر گوشت و پوستمان هم برود نمی‌خواهیم جمهوری اسلامی را بین برود و هیچ کس نباید چنین توقعی را داشته باشد و اگر کسی روزی می‌خواهد به بنده اقبال کند بداند که ما تا آخرین لحظه هیچ وقت هیچ کاری نمی‌کنیم که جمهوری اسلامی بخواهد لطمه ببیند و اگر هم احیانا کاری انجام می‌دهیم برای این نکنه است. لذا اگر فکر کنیم یک کار به فرآیندی می‌رسد که نتیجه‌اش تضعیف کلان مملکت و جمهوری اسلامی است، به نظر من مصلحتی بر آن مترتب نیست. البته هرگز از اصول خود عدول نمی‌کنیم و صلاح کشور را هم در همین می‌دانیم. سید حسن خمینی ادامه داد: آینده ایران و مردم کشورمان را هم چندان متفاوت از آینده جمهوری اسلامی نمی‌دانم. یعنی معتقدم به هر حال این دو با هم پیوند دارد. بالاخره ما عرق دینی، ششعی و اسلامی داریم و نمی‌توانیم نسبت به تاریخ بزرگی هم که پشت سرمان هست بی‌تفاوت باشیم. اما به هر حال وقتی در مورد یک تصمیم‌گیری صلاح دیده نمی‌شود، مسئولیتی حاصل نخواهد شد و در صورتی که آن تصمیم عملی شود، در آینده مسأله‌ای پیش نرفته و مشکل مردم حل نمی‌شود. این در حالی است که قرار است آمدن امثال من مشکل‌گشا باشد. وی اضافه کرد: البته در جامعه ما حتما اشخاص مؤثر هستند ولی پیش از اینکه چه کسی انتخاب شود، مهم این است که باید «مردم» انتخاب کنند. یعنی من در مورد مسأله حضور مردم، واقعا معتقدم خود مردم باید بایند و تصمیم بگیرند و اگر بایبند و تصمیم بگیرند، ما نمی‌توانیم هر چه تصمیم بگیرند حتما درست است ولی بسیار به درستی نزدیک‌تر است از تصمیماتی که ممکن است مخالفین‌شان

جریان خاصی بگیرند. تولید مرقد مظهر امام خمینی(ره) ایز عقیده کرد. این راه اضافه کنید که واقعتا این است که جریان افراطی در کشور ما بعضا تصمیم‌های بسیار خطرناک ایدئولوژیک می‌گیرد. البته من معتقد نیستم همه این افراد ایدئولوژیک هستند، بلکه خیلی از آنها کاسب هستند ولی به هر حال تصمیماتی با پایه‌های ایدئولوژیکی می‌گیرند که غلط و خطرناک است. مهم این است که باید «مردم» انتخاب کنند. یعنی من در مورد مسأله حضور مردم، واقعا معتقدم خود مردم باید بایبند و تصمیم بگیرند و اگر بایبند و تصمیم بگیرند، ما نمی‌توانیم هر چه تصمیم بگیرند حتما درست است ولی بسیار به درستی نزدیک‌تر است از تصمیماتی که ممکن است مخالفین‌شان

جریان خاصی بگیرند. تولید مرقد مظهر امام خمینی(ره) ایز عقیده کرد. این راه اضافه کنید که واقعتا این است که جریان افراطی در کشور ما بعضا تصمیم‌های بسیار خطرناک ایدئولوژیک می‌گیرد. البته من معتقد نیستم همه این افراد ایدئولوژیک هستند، بلکه خیلی از آنها کاسب هستند ولی به هر حال تصمیماتی با پایه‌های ایدئولوژیکی می‌گیرند که غلط و خطرناک است. مهم این است که باید «مردم» انتخاب کنند. یعنی من در مورد مسأله حضور مردم، واقعا معتقدم خود مردم باید بایبند و تصمیم بگیرند و اگر بایبند و تصمیم بگیرند، ما نمی‌توانیم هر چه تصمیم بگیرند حتما درست است ولی بسیار به درستی نزدیک‌تر است از تصمیماتی که ممکن است مخالفین‌شان

جریان خاصی بگیرند. تولید مرقد مظهر امام خمینی(ره) ایز عقیده کرد. این راه اضافه کنید که واقعتا این است که جریان افراطی در کشور ما بعضا تصمیم‌های بسیار خطرناک ایدئولوژیک می‌گیرد. البته من معتقد نیستم همه این افراد ایدئولوژیک هستند، بلکه خیلی از آنها کاسب هستند ولی به هر حال تصمیماتی با پایه‌های ایدئولوژیکی می‌گیرند که غلط و خطرناک است. مهم این است که باید «مردم» انتخاب کنند. یعنی من در مورد مسأله حضور مردم، واقعا معتقدم خود مردم باید بایبند و تصمیم بگیرند و اگر بایبند و تصمیم بگیرند، ما نمی‌توانیم هر چه تصمیم بگیرند حتما درست است ولی بسیار به درستی نزدیک‌تر است از تصمیماتی که ممکن است مخالفین‌شان

◀ **«یکدست افراطی» خطرناک است**

سید حسن خمینی عنوان کرد: برای یک سید سیاسی این نظر حیات سیاسی خودش بعضی وقت‌ها شکست‌ها زمینه‌برپزوری‌های بعدی است. آقای هاشمی اگر سال ۸۴ نمی‌آمد شکست نمی‌خورد، ۹۲ نمی‌برد. یعنی خیلی وقت‌ها این گونه‌است که فرد باید از شکست این مرحله برای گام بعدی توشه‌ای بردارد. یادگار امام بیان کرد: شرط موفقیت این است که صادقانه به مردم بگویید مسیری که قرار است می‌شود اشتباه است و به نتیجه نمی‌رسد. لزومی هم ندارد همه خود بنده و شما را قبول

کنند، کما اینکه هیچ تضمینی هم وجود ندارد که همه باید من را دوست داشته باشند و یا قبول داشته باشند. وی ادامه داد: همیشه عده‌ای هستند که از بنده خوششان می‌آید و عده‌ای هستند که بدشان می‌آید؛ یک عده هستند که حرف من را قبول می‌کنند و یک ولی معنایش این نیست که ما حرف خودمان را زنیم، یعنی نه مرعوب موج افراطی مهاجم فحاش شوید و نه مرعوب موجی که مقابل است و می‌گوید شما چرا این حرف را می‌زنید. سید حسن خمینی اظهار کرد: باید عقیده و مشرب سیاسی خودمان و خطری که پیش رو است را بگوییم. به نظر من واقعا حکومت یکدست افراطی برای کشور خطرناک است. همه نسبت به مملکت، آینده، فرزندانمان و گذشته تاریخی مان مسئولیت داریم؛ تقی من هم این بود که شاید بتوانیم کاری کنیم که این امر در مورد شخص بنده دیگر امکانش فراهم نیست، اما نه به این معنا که به عنوان یک کشتگر، قعال، توهین کننده و همدل حضور نداشته باشم؛ بلکه در عرصه حضور خواهم داشم. وی افزود: به هر حال اولین مسأله این است که باید سعی کنیم امید را به جامعه برگردانیم. مردم خیلی ناامید و قهر هستند و حق هم دارند، چراکه در این سال‌ها روش‌های درستی در مواجهه با جامعه انجام نگرفت.